

1. Bereishit 32:25

וַיִּתֵּר יַעֲקֹב, לְבָדּוֹ; וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ, עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר. וַיֵּרָא, כִּי לֹא יָכַל לוֹ, וַיִּנְעַע, בְּכַף-יָרְכוֹ; וַתִּקַּע כַּף-יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּהֶאָבְקוֹ עִמּוֹ. וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי, כִּי עָלָה הַשָּׁחַר; וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ, כִּי אִם-בְּרַכְתָּנִי. וַיֹּאמֶר אֵלָיו, מִה-שָׁמָּה; וַיֹּאמֶר, יַעֲקֹב. וַיֹּאמֶר, לֹא יַעֲקֹב יֵאמָר עוֹד שָׁמָּה--כִּי, אִם-יִשְׂרָאֵל: כִּי-שָׂרִית עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אֲנָשִׁים, וַתּוֹכַל. וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב, וַיֹּאמֶר הַגִּידָה-נָא שְׁמֶךָ, וַיֹּאמֶר, לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשִׁמִּי; וַיְבָרֵךְ אֹתוֹ, שֵׁם. וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם, פְּנִיֵאל: כִּי-רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל-פָּנִים, וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי. וַיִּזְרַח-לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת-פְּנּוּאֵל; וְהוּא צָלַע, עַל-יָרְכוֹ. עַל-כֵּן לֹא-יֵאָכְלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד הַנֶּשֶׂה, אֲשֶׁר עַל-כַּף הַיָּרֵךְ, עַד, הַיּוֹם הַזֶּה: כִּי נָגַע בְּכַף-יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנֶּשֶׂה.

Jacob remained alone. A stranger [appeared and] wrestled with him until just before daybreak. When [the stranger] saw that he could not defeat him, he touched the upper joint of [Jacob's] thigh. Jacob's hip joint became dislocated as he wrestled with [the stranger]. 'Let me leave!' said [the stranger]. 'Dawn is breaking.' 'I will not let you leave unless you bless me.' 'What is your name?' 'Jacob.' 'Your name will no longer be said to be Jacob, but Israel (Yisra'el). You have become great (sar) before God and man. You have won.' Jacob returned the question. 'If you would,' he said, 'tell me what your name is.' 'Why do you ask my name?' replied [the stranger]. He then blessed [Jacob]. Jacob named the place Divine Face (Peniel). [He said,] 'I have seen the Divine face to face, and my soul has withstood it.' The sun rose and was shining on him as he left Peniel. He was limping because of his thigh. The Israelites therefore do not eat the displaced nerve on the hip joint to this very day. This is because [the stranger] touched Jacob's thigh on the displaced nerve.

2. Hoshea 12:4-5

בְּבֶטֶן, יַעֲקֹב אֶת-אֲחִיו; וּבְאוּנוֹ, שָׂרָה אֶת-אֱלֹהִים. וַיֵּשֶׁר אֶל-מִלְאָךְ וַיִּכַּל, בְּכַף וַיִּתְחַנֵּן-לוֹ; בֵּית-אֵל, יִמְצְאוּנִי, וְשָׁם, יִדְבַר עִמָּנִי.

In the womb he took his brother by the heel, and by his strength he strove with a godlike being; So he strove with an angel, and prevailed; he wept, and made supplication unto him; at Bet-El he would find him, and there he would speak with us.

3. Radak Bereishit 32:33

וכל המעשה הזה אפשר שהיה במראה הנבואה בחלום. אע"פ שמצא עצמו צולע בהקיץ, היה לו זה מאת האל להיות בו זה לאות לפי שהיה פושע במחשבתו... כי אע"פ שהיה בוטח באל בכל לבו אלא שחשב שמא יגרום החטא. אעפ"כ אחר כמה הבטחות לא היה לו להרהר ולחוש לעשו ולקראו כמה פעמים אחי ולשלוח לו מנחה גדולה ולהשחוח לו כמה פעמים. ובזה חטא, ושלם לו האל בזה העולם ולקה בגופו עונש מחשבחו; ואם תרצה לאמר כי המעשה הזה היה בהקיץ ממש ולא היה לו אלא דמיון לבד שנדמה לו ולא היה כמו שנאמר במלאך יהושע ובמלאך גדעון ונוכל לומר כן במלאכי אברהם ולוט, כי כל זה היה יכול להיות בדמיון אבל זה היה בנגיעה ואי אפשר בלא גוף לפיכך נאמר שלבש גשמיות לשעתו על דרך מופת וזהו שנגע בכף ירך יעקב והיה צולע כי זה היה נגיעה ממש.

4. Targum Onkelos Bereishit 32:29

ואמר לא יעקב יתאמר עוד שמך אילהין ישראל ארי רב את קדם יי ועם גבריא ויכילתא.

He said: Your name will no longer be said to be Yaakov, but rather Yisrael, because you strove before G-d and with people and prevailed.

5. Targum Yonatan Ben Uzziel Bereishit 32:29

ואמר לא יעקב איתאמר עוד שמך אלהן ישראל ארום אתרברבת עם מלאכיא דיי ועם גובריא ויכלת לבהום.

He said: Your name will no longer be said to be Yaakov, but rather Yisrael, because you strove with angels and with people and prevailed over them.

6. Bereishit Rabba 78:3

כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל נתגוששת עם העליונים ויכולת להם ועם התחתונים ויכולת להם עם העליונים זה המלאך ר' חמא בר חנינא אמר שרו של עשו היה הוא דהוא א"ל כי ע"כ ראיתי פניך כראות פני אלהים מה פני אלהים דין אף פניך דין מה פני אלהים (שמות כג) ולא יראו פני ריקם אף את לא יראו פני ריקם עם התחתונים ויכולת להם זה עשו ואלופיו. ד"א כי שרית עם אלהים את הוא שאיקונין שלך חקוקה למעלה:

“For you strove with G-d and with men and prevailed.” You struggled with the higher beings and with lower beings and prevailed over them. With the higher beings refers to the angel. Rabbi Chama bar Chanina said that it was the guardian angel of Esav. This is why he said to him, “Therefore I have seen your face like the appearance of G-d” (Bereishit 33:10). Just as the face of *Elokim* is strict justice, so too, your face is strict justice. Just as regarding G-d’s face it says, “You shall not see My face empty-handed” (Shemot 23:15), so I cannot see your face empty-handed. “With the lower beings and prevailed over them” this refers to Esav and Elifaz. Alternatively, “You have ruled with G-d” – you are the one whose face is carved above.

7. *Yafeh To'ar ad loc.*¹

ולפי הדרש הזה מפרש כי שרית מלשון שררה שנחשבת כאחד משרי מעלה וצבא מרום.

In this [second] derasha the word *'sarita'* is from the word *serarah* (authority). You are considered like one of the Heavenly ministers and host of Heaven.

¹ R. Shmuel Yafeh (1525-1595; Turkey)

8. Chullin 91b

תנא עולין ומסתכלין בדיוקנו של מעלה ויורדין ומסתכלין בדיוקנו של מטה בעו לסכוניה מיד (בראשית כח) והנה ה' נצב עליו אמר רבי שמעון בן לקיש אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו כאדם שמניף על בנו

It was taught: The angels would go up and look at the image above, and then come down and look at the image below. They wanted to harm him. Immediately it says “Behold, G-d was standing over him” (Bereishit 28). Rabbi Shimon ben Lakish says: If it were not written in the Torah it would be impossible to say this – like a man fanning his son.

9. Rashi ad loc.

בדיוקנו של מעלה. פרצוף אדם שבארבע חיות בדמות יעקב: שמניף על בנו. במניפה להצילו מן השרב:

In the image above: the face of the man of the four animals is in the image of Yaakov. Fanning his son: with a fan, to protect him from the heat.

10. Bereishit Rabba 77:1

ר' חוניה אמר נדמה לו בדמות רועה לזה צאן ולזה צאן לזה גמלים ולזה גמלים אמר לו העבר את שלך ואחר כך אני מעביר את שלי העביר יעקב אבינו שלו אמר נחזור ונחמי דילמא אנשינן כלום מן דחזר ויאבק איש עמו

Rabbi Chunia said: [The angel] appeared to him as a shepherd. Yaakov had flocks and he had flocks. Yaakov had camels and he had camels. He said to him, ‘please cross over first, then I will cross after you.’ Yaakov Avinu crossed with his flocks. He said to himself, ‘Let me check in case I left anything behind.’ As soon as he returned - “A man struggled with him.”

11. Chullin 91a

רבי שמואל בר נחמני אמר כעובד כוכבים נדמה לו... משמיה דרבא בר עולא אמר כתיב נדמה לו.

Rabbi Shmuel bar Nachmeini said: He appeared to him as a non-Jew.... In the name of Rava bar Ulla they said: He appeared to him as a Talmid Chacham.

12. Bereishit Rabba 77:1

ר' ברכיה בשם ר' סימון אמר אין כאל ומי כאל ישורון ישראל סבא מה הקב"ה כתוב בו (ישעיה ב) ונשגב ה' לבדו אף יעקב ויותר יעקב לבדו:

Rabbi Berachiah in the name of Rabbi Simon said: there is none like G-d. And who is like G-d? Yeshurun – Grandfather Yisrael. What does G-d write about him? “G-d alone shall be exalted in that day” (Yishaya 2:11) and about Yaakov it says “Yaakov remained alone.”

13. Bereishit 33:20

ויצב-שם, מזבֵּחַ; ויקרא-לו--אל, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

He built there an altar, and he called it G-d, G-d of Yisrael.

14. Rashi Bereishit 33:20

ויקרא לו אל אלוהי ישראל - לא שהמזבח קרוי אלוהי ישראל, אלא על שם שהיה הקדוש ברוך הוא עמו והצילו קרא שם המזבח על שם הנס, להיות שבחו של מקום נזכר בקריאת השם, כלומר מי שהוא אל הוא הקב"ה הוא לאלוהים לי ששמי ישראל. וכן מצינו במשה (שמות יז טו) ויקרא שמו ה' נסי, לא שהמזבח קרוי ה', אלא על שם הנס קרא שם המזבח, להזכיר שבחו של הקב"ה, ה' הוא נסי. ורבותינו דרשוהו: שהקב"ה קראו ליעקב אל. ודברי תורה (ירמיה כג כט) כפטיש יפוצץ סלע, מתחלקים לכמה טעמים.

He named it, "G-d is the G-d of Israel.": Not that the altar is called "the G-d of Yisrael," but since the Holy One, blessed be He, had been with him and saved him, he named the altar because of the miracle. That is to say: He Who is God that is the Holy One, blessed be He - He is G-d to me, whose name is Yisrael. We find something similar in connection with Moshe: "and he named it *Adonai Nissi*" (Exod. 17:15). Not that the altar was called *Adonai*, but because of the miracle he named the altar thus, to mention the praise of the Holy One, blessed be He: "The L-rd is my miracle." Our Rabbis (Megillah 18a) interpreted it to mean that the Holy One, blessed be He, called Yaakov God. The words of Torah are "like a hammer that shatters a rock" (Yirmiya 23:29). They divide into many meanings, but I have come to establish the simple meaning of the verse.

15. Megillah 18a

וא"ר אחא א"ר אלעזר מנין שקראו הקב"ה ליעקב אל שנאמר ויקרא לו אל אלהי ישראל דאי סלקא דעתך למזבח קרא ליה יעקב אל ויקרא לו יעקב מיבעי ליה אלא ויקרא לו ליעקב אל ומי קראו אל אלהי ישראל.

Rabbi Acha said in the name of Rabbi Elazar: How do we know that G-d called Yaakov 'G-d'? For the verse says, "He called G-d, G-d of Yisrael." If you think that Yaakov called the altar 'G-d', then the verse should have said "Yaakov called it." Rather, He called Yaakov 'G-d'. And who called him that? The G-d of Yisrael.

16. Bereishit Rabba 79

ויקרא לו אל אלקי ישראל אמר אתה אלוך בעליונים ואני אלוה בתחתונים, ר"ה בשם רשב"י אפילו חזן הכנסת אינו נוטל שררה לעצמו ואתה נטלתה שררה לעצמך.

He called it 'G-d, G-d of Yisrael.' He said, "You are G-d in the Higher Worlds and I am G-d in the lower worlds. Rav Hunah in the name of Rabbi Shimon bar Yochai said: Even the president of the Beit Knesset doesn't claim authority for himself. You claimed authority for yourself.

17. Menachem Recanati² Commentary on Torah Bereishit

ויצב שם מזבח... רוצה לומר כי אלקי ישראל הרומז לשכנה קרא ליעקב אל הרומז למדת רחמים. ובבראשית רבה הביאו הסוד הזה בלשון אחר... ר"ל השכינה אמרה ליעקב הנזכר אתה אלוה בעליונים על ה' ספירות אחרונות. ואני אלוה בתחתונים שהיא מנהגת העולם השפל שנאמר והוא ישפוט תבל בצדק.

He built an altar there... This means that G-d of Yisrael, which alludes to the *Shechinah* (Divine Presence) called *Yaakov El* (G-d) which alludes to the attribute of *Rachamim*. In *Bereishit Rabba* it brings this concept in different words... in other words the *Shechinah* said of *Yaakov*, "You are G-d in the upper worlds – over the five last sefirot. And I am G-d over the lower worlds – which controls the lower world, as the verse states, "He will judge the earth with righteousness" (*Tehillim* 9:9).

18. Meir Ibn Gabbai³ *Avodat HaKodesh*

ובמגלה פרק הקורא ויקרא לן ליעקב אל ומי קראו אל ה' ישראל: וב"ר אמר אתה אלוה בעליונים ואני אלוה בתחתונים. ובאר זה באמרו רכב שמים בעזרך והוא סוד הייחוד שגורמים בעבודתם והוא העזר הרמוז באמת בעזרך והוא התקין העליון שהוא תקון הכבוד והיא הגאווה שמתגאה על ידם בסוד תנו עוז לאלקים על ישראל גאותו ע"י ישראל למטה הוא מתגאה למעלה ובאמרו שחקים רמוז כי הנמשך והמתחייב מהעזר ומאות שגורמים העובדים שפותח להם המקור העליון ומשפיע על השמים ומהם מקבלים השחקים הטוחנים מן לצדיקים כלומר שמתקן להם יכין ובוועז סוד השחקים ומשפיע מהם כל הטוב והברכה שמקבלים מלמעלה כי זה מחוייב מטבע העבודה:

In the *Talmud Megillah* it says that G-d called *Yaakov* G-d. In *Bereishit Rabba* it says "You are G-d in the upper worlds, and I am G-d in the lower worlds." This is explained with the verse "There is none like God, *Yeshurun*. With your help is He who controls the heavens and has His majesty in the skies" (*Devarim* 33:26). This is the secret concept of *Unity* which comes from service of G-d, and this is the help alluded to in the true meaning of "with your help" – He controls the upper worlds, which is the perfection of *Glory*, which is the pride that He has through the secret of "Give strength to G-d, for *Yisrael*, His pride" (*Tehillim* 68:35). Through *Yisrael* below He is made proud above. When it says "in the skies" (*shechakim*) it alludes to the necessary consequence from the helper as a sign to His servants, that He opens the upper source and pours blessing on the heavens, and from there we receive the *shechakim* which grind the manna for the righteous. In other words He prepares for them *Yachin* and *Boaz* which is the secret of the skies, and pours blessing from there – all the goodness and blessing that we receive from above, for this is a natural consequence of service of G-d.

² 1250-1310. He was the only Italian of his time who devoted the chief part of his writings to the Kabbala.

³ Kabbalist born in Spain toward the end of 1480, and living probably in the East.

19. Rashi Devarim 21:23

כי קללת אלהים תלוי: זלזולו של מלך הוא, שאדם עשוי בדמות דיוקנו וישראל הם בניו. משל לשני אחים תאומים שהיו דומין זה לזה, אחד נעשה מלך, ואחד נתפס ללסטיות ונתלה, כל הרואה אותו אומר המלך תלוי

For a hanging [human corpse] is a blasphemy of God: This is a degradation of the [Divine] King in Whose image Man is created, and the Israelites are God's children. This is comparable to two identical twin brothers. One [of them] became king, while the other was arrested for robbery and hanged. Whoever saw him [the second brother, suspended on the gallows], would say, "The king is hanging!"